

හොඳ සිංහල විකට්ටන

පසුගිය කලාපයේ 'හොඳ සිංහල' ලිපිය පිටපත් කිරීමේදී 'Bathe' යන ඉංගිරිස වචනයේ 'e' අකුර හැරී 'Bath' යනුවෙන් ලියවී තිබිණි. සිදු වී ඇති පමාවට කමාව අයදමි.

මේ 2008 වසරේ අවසාන ලිපියයි. ලබන වසරේ ලිපිවල මුහුණට (මුහුණුවට) වෙනස් කරනු පිණිස මුල පිරිම සඳහා මෙම ලිපිය ලියමි. අපේ සමහර විශරණ පොත්වල දක්නට ලැබෙන 'අපුරු දා පියවී (දානු ප්‍රකාශි) වගක' වීමක්ම ලක් කොට මෙම වසරට ආයුධවත් (අ - ඉ - බේ - වන්) කියමි.

ඒ විශරණ පොත්වල වලල (වැලලිමෙහි) පලල (පැරලිමෙහි), දලල (දැරලිමෙහි) වැනි දා පියවී වගකේ ගැන සඳහන් වේ.

- මල සිරුර (මිසින) - වලල, වලලනි, වලලි, වලලු - වලලේ, වලලෙහි, වලලෙහි, වලලුනු (වැලලුම්) යන වර්තැතිම ගැන සිතා ඒවා දා පියවී ලෙස සලකා ඇති බව පෙනේ.

වල දමනවා - වල ලනවා (බුමදාන කරනවා - බිම් දන් කරනවා) යන පදවල ඇත්තේ පොලොවේ හාරන ලද වලේ ලනවා (දමනවා) වන තේරුමයි. එහි 'වල' නාමයකි. දමා/ලා යනු ක්‍රියාවකි.

අත දෙනවා, අත ගන්නවා, අත පානවා, අත ගානවා, අත ගහනවා, අත දානවා/ලනවා,

දේවැති වැකියේ අදහස සම්පූර්ණ වන්නේ 'අත' නිසාය. ආකෘතයක අදහස සම්පූර්ණ කිරීම (සැපිරීම) සඳහා යෙදෙන විබදු විශරණ පොත්වල හැඳින්වෙන්නේ 'ආකෘත පුරුණ' නමිනි.

ඉල්ලා ගනී, රැක ගනී, සොයා ගනී යන තැන්වල ඇති ඉල්ලා, රැක, සොයා ගනු පද අකෘත පුරුණ විදියට විශරණ වන බව පෙනේ. අත ගානවා, පා ගානවා, (පාගනවා) බඩ ගානවා, දිව ගානවා, හැඳී ගානවා, යන වචන විමසීමෙන්වී තේරුම් ගන්න.

කෑ ගහනවා, කර ගහනවා යන ක්‍රියා පද දෙකෙන් 'කෑ' යන්න යෙදෙන වෙනත් තැනක් ගැන නොදනිමි. 'කෑ මොර ගහනවා' යන්නේ 'මොර' යන අදහසම 'කෑ' යන්නේ ද ඇති බව පෙනේ.

අත් + ලනවා = අල්ලනවා, අත් + උලනවා = අකුල්ලනවා, පා + ගානවා = පාගනවා, යනුවෙන් පද දෙක හා වූ විට විශ සන්ද්‍රවයේ වේ.

අද අපි 'අත' අකෘත පුරුණයක් විදියට විශරණ වන සැටි උගනිමි.

1. * වසන්ත රියේ තිලකා ගේ අත ගනි.

* වසන්තයා (ගෝ).... තිලකාව (වන්) ගේ ගනි/ගන්න.

* ඔවුන්ගේ අතින් ගැනීම රියේ සිදු විය.

'අත ගැනීම' යන පද දෙකේ ඇත්තේ පෙනෙන තේරුම් නොවේ. 'අදිසි අරුතකි.' ඔහු ඇස සරන පාවා ගත් බව - සරන බැඳ ගත් බව වන අදිසි අරුතයි. අත ගැනීමේ 'උස්සව' (උත්සව) මිස අත දීමේ උස්සව ගැන මා අතා තැන. විබදු විශරණය ඇති ක්‍රමේ ඇදැස් මම නොදනිමි. අත දීම යන්නේ 'උදව් කිරීම' යන තේරුම ද ඇත.

2. * අත්තා මගේ ඉගෙනීමේ කටයුතුවලට අත දන්න.

* ඇයගේ අත දීම මට මහත් පිටු බලයක් විය.

මෙහි 'අත දීම' යනු පිතට වීමයි; හෙවත් පිලිසරන වීමයි. ඉගෙන ගන්නා කෙනෙකුට පත් පොත් උවාන අඳුම් පැරලුම් අවශ්‍ය වේ. මීල මුදල් ලැබෙන මගක් නැති කෙනෙකුට ඉගෙනීම ඉදිරියට ගෙන යෑම නොකල හැකිය.

3. * අම්මා අත්තාට යමක් කියමින් ඇගේ පිටි අත ගායි.

* අම්මාගේ පිටි අත ගැමි ඇයට කරදරයක් වී සේ ය.

ගැටලුවක් හෝ ප්‍රශ්නයක් ඇති විට හිස අත ගැමින්, බඩ හිස් වූ විට හෝ බඩ තද වූ විට බඩ අත ගැමින් සිදු වන්නේ නිතා මතා නොවේ. අනෙකෙකුගේ හිස, පිට, මුහුණ, අත ගාන්නේ ආදරෙන්ය. සමහර විට ඒසේ කිරීම අනතුරු දායකය. මුහුණ හරහා අතේ පහරක් වැදෙන්නට ද බැරකමක් නැත. අත ගැමි, මිහිකරී, කෙතින්තිම ආදරය දැක්වීමේ විවිද අවස්ථා ලෙස සැලකේ.

4. * සිරිපාල ඉතාමත් බැරැරුම් වැඩකට අත ගැනියි.

* අමාරු වැඩවලට අත ගැනීම සිරිපාලගේ හැරිය.

* අම්මා රොරපෙමින් ගොස් අටපිරිකරට අත ගැනුන.

* අටපිරිකරට අත ගැනීම මහා පුත්‍රය ක්‍රියාවකි.

* සීතා නැරඹී සිරිපු පිහිස බිමට අත ගසයි.

* නැරඹී සිරිපු පිහිස බිමට අත

ගැසීම සීයාගේ සිරිනි. වැඩකට මුල පිරිම හෙවත් වැඩක් ආරම්භ කිරීම, යමකට අත තැබීම හෙවත් ඇල්ලීම, අතට බර දීම, යනාදී තේරුම් කිහිපයක්ම 'අත ගැනීමේ' ඇති බව පෙනේ.

5. * අත්තා මගේ හැම වැඩකටම අත දමයි/ලයි.

* ඇ මගේ වැඩට අත ලැම මට මහත් වදයයි.

* අත්තා අත් බැහැරට (බෑගයට) අත දමයි.

* අනුන්ගේ බෑන්වලට අත දැමීම තැන වැඩකි.

* අත් අය පසු බාන වැඩකට උවත් අපේ මාමා අත දමයි.

* අවදානම් වැඩවලට අත ලැම අපේ මාමාගේ පිරිනි.

සොයා බැලීම, විමසීම, ඇඟිලි ගැසීම, යන තේරුම් මෙහි ඇත. අත ගැසීම, අත දැමීම, අත තැබීම යන පද තුනම සමාන තේරුම් දෙන අවස්ථා ඇත. අනුන්ගේ වැඩට අත දැමීම/ලැම හරක පුරුද්දකි; නොමතා කමකි. සමහර විට කන රත් කර ගැනීමට ද පුලුවන.

6. * පොලිසිය සොරා ලුහුබැඳ ඔහු අල්ලා ගනි.

* සොරා ඇල්ලීම කාගේත් සතුටට හේතු විය.

* සහත් ඉතා අමාරුවෙන් උඩ පස්ද අල්ලා ගනි.

* ඒ පස්ද ඇල්ලීම පිලේ ජයට හේතු විය.

* ලන්දේසිනු කොළඹ කොටුව අල්ලා ගත්ත.

* කොළඹ කොටුව ඇල්ලීම ඔව්න් ලත් ජයකි.

යමකු හෝ යමක් යටතට ගැනීම, අත් කර ගැනීම, අත තැබීම, යමක් බිම වැටෙන්නට නොදී රැක ගැනීම මෙහි අදහසයි. අත් + ලා = අල්ලා, අත් + ලනි = අල්ලනි, අත් + ලි = ඇල්ලි, අත් + ලු = ඇල්ලු, යනුවෙන් සන්දි වේ.

7. * ඔය මිනිහා වලවිකාරයෙක්; දැර අනුන්ට අත පානවා.

* අනුන්ට අතපෑම නැතිබැරැගන්ගේ සිරිතයි.

කෙනෙකුගෙන් යමක් ඉල්ලීමක් කෙනෙකුට අත පෑමක් එකක් නොවේ. ජීවත් වීම සඳහා අනුන්ගේ පිහිට පැරකීම අත පෑමයි. පෑම යනු පෙන්වීම උවත් මුහුණ පෑම, අත පෑම යන් තැන්වල ඇත්තේ වෙනස් අරුතකි.

8. * හරකා ලිහලා

කමේ අත අරින්න (අතාරින්න).

* පිතාන බිම අත ඇරීම හිතා මතාම කල වැඩකි.

* අයියාත් මමත් හරක මරන අත් හැරීමේ/හමෙලු.

* අප හරක මරන අත් හැරීම සමහරුන්ට පුදුමයකි.

හැරීම යන්නේ 'ස්' ලොප් වී ඇරීම වෙනස් නොවේ. හඳුනා යන්න අඳුනා වන්නාක් මෙහි. කඹය අත් හැරීමත් හමාත් අතර සමීච්චය නැති වීමකි.

* ඔහු පැවිදි වීම සඳහා අඹුදරුවන් අත් හැරියේය.

* ජේමිසා අඹුදරුවෝ අත්හැරලා ගිහිත් අදට හරියට මාසයයි. මෙතන ඇත්තේ ද සමීච්චය නැති වීමයි.

9. * උනු නැතැයි සිතා මම විදුරුවට අත තැබීමි.

* උනු බාපනවලට අත තැබීම නොකල යුතුය.

* මම අවදානම් වැඩකට අත තැබීමි.

* අලුත් වැඩකට අත තැබීම සිතා මතා කලයුතුය.

යමක් ඇල්ලීම යනු වයට අත තැබීමයි. විදුරුව ඇල්ලීමත් විදුරුවට අත තැබීමත් සමාන ය. වැඩකට අත තැබීම, අත දැමීම/ලැම සමාන තේරුම් දෙන තැන් ඇත. අත තැබීම - අත තබා ගැනීම, අත ගෑම - අත ගා ගැනීම එකම තේරුම් නොවේ.

10. * අම්මා භාවිවීමට අත පුලුස්සා/ පුච්චා ගන්න.

* අම්මා අත පුලුස්සා ගැනීම නිසා අපට වැඩ වැඩි විය.

* නොදන්නා වැඩට ගිහිත් අත පුච්චා ගන්නේ මොහොට ?

* ඔය වැරදිට ගිහිට අත පුච්චා ගැනීම මේවා කමක්.

පිලිස්සීමත් දැවීමත් එකකි. අතපුච්චා ගැනීම අත දවා ගැනීමකි. එහි අනෙක් තේරුම් නම් අමාරුවේ වැටීමය.

සන්තස හා බැඳී සියලු දෙනාටම දුක දුරු කරන සැප ලාබා කරන නව වසරක් උදා වේවා !

සුභාශිතගයනී...

<p>පැමිණෙන ලොවට බුහු නා ගුණ යුත් මෙලියන හසිනු මිස යහපත නො වේ නොනැවත යුගතැර පත් වූ සඳෙහි සත් විකසිත නොවී දා - යෙස් සැම තැන</p>	<p>නපුරු සරු හිරු තඹුරු</p>
<p>හිසඳුස් කවිය නපුරු ගුණ යුත් බුහු නා ලොවට පැමිණෙන මෙලියන හසිනු මිස සරු යහපත නො වේ යුගතැර සත් හිරු නොනැවත පත් වූ සඳෙහි සැම තැන තඹුරු විකසිත නොවී දා යෙස්</p>	
<p>අදහස : නපුරු (ගුණයෙන් යුතු) නායකයන් (බොහෝ දෙනෙකු) ඇති වූ විට (මේ) ලෝකය වැනසෙනු මිස (සාරවත් වූ) යහපතක් (ලෝකයට) සිදු නො වේ. (විශ හරියට) යුගාන්තයෙහි හිරු හතක් දියටම (නොකඩවා) පායා තිබෙන විට (ලෝකයේ) හැම පැනකම තිබෙන පහළ මුහුණ (කැකුණ) නොපිපී දැවී යයි. (දැවී යෑම වැනිය.)</p>	
<p>විස්තරය: හිරිලේ (හිරිලා) වැනි නපුරු නායකයන් බොහෝ දෙනෙකු එක් විට අති වුවහොත් මුලු ලෝකයම දර සැසක් වීම නොවැලැක්විය හැකිය. ඇරුම පුදුම සිදුවීම සිදුවන යුගාන්තයක රාග දැක බලා ගෙන පහත් වේවා ගෙන තම නැසියන් හමු වූයේ කවරෙක් දැයි සිතා ගත නොහැකිය. යුගාන්තයක් සැබවින්ම අත් නම් කුඹියකු තරම් පැතිරුණු (ප්‍රාන - පන; ප්‍රානි - පැනි) වත් තන නොල ගසක් තරම් ගසක් හෝ උද පියලිය වැලක් තරම් වැලක්වත් ඉතිරි නො වේ. ඉතින් එහි විස්තර අපට කියන්නේ කවරෙක් ද ? නොනැවත යන්නේ තේරුම් ගත යුත්තේ දිවා රෑ දෙනෙක්ම සත් හිරු පායන බවය. දින ගතක ද සත් දවසක් දැයි නො දනිමි. ප්‍රශ්නය විය නොවේ. සත් හිරු පැනීම නිසා දැවී යන්නේ තඹුරු කැකුණ (මල් නොවේ) පමණක් වන්නේ ඇයි ද යන්නය.</p>	
ච. ක. ධර්මබන්දු	

විකට්ටන

24 වන ව්‍යවහාර (ශ්‍රීරාජා නැමි නා)

අරුණා සිරිපාය. මෙහි දී වෛද්‍ය පීඨය පිටුපස මරදන-බොරුල්ල පාර අද්දර පැවැත්වුණු මහා පිකටින් උද්ඝෝෂණයකට සහභාගි වී සටන් පාඨ කියන්නටත්, අවසානයේ කෙටියෙන් කනාවක් කන්නටත් මට අවස්ථාව ලැබුණි. හේටු කුරුණක් උඩ නැගී සමබරතාවට රැක ගනිමින් මා එලෙස කනා කෙරමින් සිටියදී, කුපුකට පොලිස් කුරු පොර හමුදාව සහ එයට නායකත්වය දුන් ගුප්ත නම් පොලිස්කරු පැමිණි බව දුටු මට නැති ගැන්මක් ඇති නොවුණා නොවේ.

පසුද පැවැත්වීමට නියමිත විශේෂතාවට ද සහභාගි වෙන ලෙස මට අර්ථයුම් ලැබුණි. මෙදින වැඩ පිළිවෙල වූයේ, පිටකොටුවේ බස් නැවතුම් පොලට ගොස් එහි රැස්වෙන ජනතාවට වෛද්‍ය පීඨයේ සටන ගැන කරුණු පහද දීම හෙවත් දැනුවත් කිරීමයි. ඒ සමගම, ඔවුන් ගෙන් මුල්ද ආධාර ඉල්ලා සිටීමට ද තීරණය වී තිබුණි. මෙය හැදින්වෙන්නේ කැට ව්‍යාපාරය යනුවෙනි.

පිටකොටුව බස් නැවතුම් පොලේ දී අපි හතර පස් දෙනා බැගින් කුඩා කණ්ඩායම් වලට කැමුණෙහි. මහනුවර නගරයේ පැවැත්වුණු මෙවැනි කැට ව්‍යාපාර දෙක තුනකට සහභාගි වී අත්දැකීම ලබා සිටීම මට එක එක කණ්ඩායමකට නායකත්වය දුනිමි.

අපේ වැඩ පිළිවෙල මෙලෙස විය. මහින් තරමක් පිරුණු බස් රථයකට අපි ගොඩ වෙමු. බසයේ පියදුරු අනුන අසලට යන මා මහි පිරිස අමතා මෙසේ කියමි.

"ආදරණීය අම්මෝ, තාත්තේ, සහෝදරය. සහෝදරිය, අපි කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ වෛද්‍ය ශිෂ්‍යයෝ. අපි මේ ස්ථානයට ආවේ අද උදේන වෙලා නියෙන බරපතල තත්වයක් පිළිබදව ඔබ සියළු දෙනාට කරුණු පහද දෙන්නයි". ඉන් අනතුරුව, පොද්ගලික වෛද්‍ය විද්‍යාලය ගැනත්, අදාල වෙනත් කරුණු ගැනත් අපේ මතවාදය විස්තර කරමි. අවසානයේ, අපේ සටනට